

รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเพื่อพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล

A Management Model of Provincial Kindergarten School for Improving Learners Quality towards International Standards

มานะ สุตสงวน (Mana Sudsanguan)*

สุวพร เข้มเฮง (Suwaporn Semheng)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล ดำเนินการวิจัยโดยศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก กลุ่มตัวอย่างจำนวน 270 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด จำนวน 70 โรงเรียน และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารและการจัดการโรงเรียนอนุบาล จำนวน 9 คน ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล และ จัดการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบ และขั้นตอนที่ 3 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากลไปใช้ โดยใช้แบบประเมินในการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 140 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด จำนวน 70 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และแบบประเมิน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์และข้อคำถามปลายเปิดใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

* นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
Doctor of Philosophy Program in Educational Administration, North Bangkok University,
ninmana135@gmail.com, 081-8649711

** อาจารย์ที่ปรึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
Advisor, Graduate School, North Bangkok University

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากลโดยภาพรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติตามหลักการบริหารอยู่ในระดับมาก
2. รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากลประกอบด้วย องค์ประกอบหลัก 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) คุณภาพการบริหารจัดการ 2) การพัฒนาผู้เรียน และ 3) คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานสากล แต่ละองค์ประกอบมีการขับเคลื่อนการบริหารงาน ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์กร การนำ และการควบคุม
3. ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากลไปใช้ โดยภาพรวมพบว่ามี ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: รูปแบบ, การบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาล

Abstract

This study aimed to develop a management model of provincial kindergarten school for improving learners quality towards international standard class. The study consisted of 3 phases to obtain quantitative data and qualitative data. Phase 1 was to investigate the present state and guidelines on managing provincial kindergarten school for improving learners quality towards international standard from the perspectives of 270 involved personnel in 70 provincial kindergarten schools and to interview 9 experts on educational and kindergarten school management. Phase 2 was to create a management model of provincial kindergarten school for improving learners quality towards international standard and to verify the accuracy and suitability of the model by 5 experts through focus group interview process. Phase 3 was to evaluate the suitability and possibility of the proposed model by 140 individual consisted of director and deputy director of academic section from 70 provincial kindergarten schools. A questionnaire, semi-structured interview forms, and an evaluation form were used as tools for collecting data. Mean and Standard Deviation were used for analyzing quantitative data and content analysis was used for qualitative data.

The results of the study were as follows:

1. The present state of provincial kindergarten school management for improving learner quality towards international standard was found to perform at a high level.

2. The management model of provincial kindergarten school for improving learner quality towards international standard consisted of 3 main factors: 1) Management Quality, 2) Learner Development, and 3) Learners' Quality towards international standard. Each factor was operated by the process of Planning, Organizing, Leading, and Controlling.

3. The suitability and possibility of applying the management model of provincial kindergarten school for improving learner quality towards international standard was at the highest level.

Keywords: Model, management model of provincial kindergarten school

บทนำ

การศึกษาเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและการปกครอง ตลอดจนเสริมสร้างและปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ศิลปวัฒนธรรมและ ประเพณีอันดีงามให้เกิดขึ้นกับคนในชาติ (ประจักษ์ จันตอง. 2558: 6) ปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ เริ่มตั้งแต่การอ่านออก เขียนได้ การเพิ่มพูนความรู้ และฝึกทักษะที่จำเป็น การปลูกฝังหน้าที่การเป็นพลเมืองดี เพื่อนำไปสู่การประกอบอาชีพ ที่มั่นคง สามารถพึ่งพาตนเองและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีคุณค่าและมีความสุข อันจะนำไปสู่ความเข้มแข็งของสังคม

ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ จึงได้กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่ง พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของตน ให้เป็นการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของ สถานศึกษานั้นๆ เพื่อรองรับการประกันคุณภาพจากองค์กรภายนอก ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักประกันให้เกิดความมั่นใจ ได้ว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน ผู้รับการศึกษามีคุณภาพตามความคาดหวังของ หลักสูตรสถานศึกษา มีกระบวนการบริหารที่มีคุณภาพ ทั้งในส่วนที่เป็นปัจจัย กระบวนการ และผลผลิต กระบวนการเรียนการสอน มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้คุณภาพของนักเรียนเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และสากล

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากลในปัจจุบันนี้ มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ดังจะเห็นได้จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ในมาตรา 54 วรรค 2 ที่ได้กำหนดให้รัฐมี หน้าที่ดำเนินการ กำกับส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล โรงเรียนเป็นองค์กรทางการศึกษา หรือหน่วยงานหนึ่งของสังคม ที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างสรรค์เด็กและ เยาวชนให้เป็นพลเมืองดี มีความรู้ความสามารถ เมื่อวิทยาการต่างๆ เปลี่ยนแปลงไปตามสภาพสังคมและ เศรษฐกิจ โรงเรียนจึงจำเป็นต้องเร่งพัฒนาการจัดการศึกษาในสถานศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุค

ใหม่ สิ่งสำคัญในการบริหารการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน คือ ระบบการบริหารและการจัดการศึกษาที่ดี มีคุณภาพ มีมาตรฐาน มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่จะนำไปสู่การพัฒนาเด็กไทยให้มีคุณภาพ มีมาตรฐานสูงขึ้น เทียบเท่าหรือใกล้เคียงนานาชาติ การพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน จึงถือเป็นกระบวนการและเป้าหมายที่สำคัญ การบริหารโรงเรียนให้บรรลุถึงคุณภาพที่กำหนดไว้ และสนองแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาและการปฏิรูปการศึกษาที่มุ่งเน้นในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ ซึ่งเป็นการยกระดับการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพในการเป็นพลเมืองโลก การนำไปสู่มาตรฐานสากลนั้น ภารกิจหลักที่โรงเรียนควรพิจารณา ประกอบด้วย 1) การสร้างความตระหนักและความเข้าใจ ในการดำเนินการยกระดับโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล ให้แก่บุคลากรในโรงเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 2) การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ เพื่อการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล 3) การดำเนินการพัฒนาในด้านต่างๆ คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พัฒนาสาระการเรียนรู้วิชาที่เกี่ยวข้อง พัฒนาครูผู้สอน พัฒนาผู้บริหารโรงเรียน และพัฒนาระบบการบริหารโรงเรียน 4) การจัดเตรียมและดำเนินการด้วยปัจจัยพื้นฐานต่างๆ เพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนการสอนสู่มาตรฐานสากล 5) การดำเนินการบริหารด้วยระบบคุณภาพ จัดตั้งและดำเนินการเครือข่ายร่วมพัฒนา และ 6) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการประเมินผล (สมศักดิ์ คงเที่ยง. 2558: 402-403)

โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดตั้งอยู่ในจังหวัดทั่วประเทศ เป็นสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นโรงเรียนตัวอย่างและเพื่อการวิจัยจังหวัดละ 1 โรงเรียน ยกเว้นจังหวัดพิจิตร มี 2 โรงเรียน และกรุงเทพมหานคร มี 4 โรงเรียน ปัจจุบันจึงมีโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด จำนวน 81 โรงเรียน ซึ่งจัดตั้งตามมติคณะรัฐมนตรี ลงวันที่ 7 กันยายน 2529 โดยรัฐมีนโยบายจะจัดทำเพื่อเป็นตัวอย่างเพื่อการวิจัย โดยกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบคือการจัดเตรียมความพร้อมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนระดับชั้นอนุบาลและระดับประถมศึกษา เพื่อเป็นตัวอย่างในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน และสื่อการเรียนการสอน ให้การฝึกอบรมครูและพี่เลี้ยงแก่หน่วยงานต่างๆ ที่ดำเนินการเกี่ยวกับเด็กระดับปฐมวัย ที่ขอความช่วยเหลือมา มีการสาธิตการนิเทศ และช่วยเหลือแนะนำเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย และศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการพัฒนาของเด็กระดับปฐมวัยและประถมศึกษา ตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ต้องการให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข เปิดโอกาสให้ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดระบบและกระบวนการจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอนให้เป็นที่ยอมรับในระดับมาตรฐานสากล จำเป็นต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษา ตลอดจนตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ การจัดหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตประจำวันในอนาคต ได้อย่างมีความมั่นใจและมีความสุข เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการที่ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาให้บุคคลได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ เพื่อให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของสังคม โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต (นาคยา ปิลันธนานนท์. 2549: 285)

จากการศึกษาสภาพและปัญหาเบื้องต้นของการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติของประเทศไทย (Thailand Quality Award: TQA) พบว่า บุคลากรยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนไปสู่มาตรฐานสากล และยังไม่ได้นำเกณฑ์คุณภาพดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากขาดการกำกับติดตามของผู้บริหาร และไม่มีแนวทางการพัฒนาและปรับปรุงเพื่อให้ผู้ปฏิบัติได้รู้จักเกณฑ์รางวัลคุณภาพดังกล่าวเพื่อนำไปพัฒนาคุณภาพผู้เรียนไปสู่มาตรฐานสากล รวมทั้งการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ศึกษาดูงานองค์กรที่นำเกณฑ์ไปสู่การปฏิบัติอย่างได้ผล (วิไลพรรณ เสรีวัฒน์. 2555: 4)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล ที่มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล ที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล โดยมีความมุ่งหมายเฉพาะ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล
2. เพื่อสร้าง และตรวจสอบรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล
3. เพื่อประเมินการนำรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากลไปใช้

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัย รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดการวิจัยเชิงผสม โดยการนำข้อมูลเชิงปริมาณ และข้อมูลเชิงคุณภาพ มาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากลผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยและงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งเผยแพร่เป็นตำรา เอกสาร หรือเผยแพร่ผ่านอิเล็กทรอนิกส์ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาล และการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล เพื่อนำมาวิเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดเบื้องต้นในการวิจัย อันจะนำไปสู่การพัฒนาแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล

ตัวแปรที่ศึกษา คือ ตัวบ่งชี้การจัดการศึกษาที่สอดคล้องมาตรฐานสากลประกอบด้วย องค์ประกอบหลัก 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) คุณภาพการบริหารจัดการ 2) การพัฒนาผู้เรียน และ 3) คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานสากล

2. ศึกษาข้อมูลเชิงประจักษ์ของการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล โดยใช้แบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด จำนวน 70 โรงเรียน เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด จำนวน 70 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 70 คน และครูผู้สอน จำนวน 217 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) มีภาคเป็นชั้น (Strata) และโรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit)

ตัวแปรที่ศึกษา คือ สภาพการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) คุณภาพการบริหารจัดการ 2) การพัฒนาผู้เรียน และ 3) คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานสากล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 กำหนดโครงสร้างของแบบสอบถามโดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารในข้อ 1 มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.3 ร่างแบบสอบถาม โดยแบ่งข้อคำถามออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ท (Likert Scale)

2.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่อกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา และนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.5 นำร่างแบบสอบถามสภาพการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เป็นผู้ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ตามสูตรของลอว์ซี (Lawshe, 1975: 568) โดยใช้เกณฑ์ข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่ามีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและนำไปสร้างเป็นข้อคำถาม โดยข้อคำถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60-1

2.6 นำแบบสอบถามไปตรวจสอบคุณภาพด้านความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยนำไปทดลองใช้กับผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอน จำนวน 40 คน แล้ววิเคราะห์หาความเชื่อมั่นตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1970: 161) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) โดยแบบสอบถามมีความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.927

2.7 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล โดยใช้การสัมภาษณ์

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Information) โดยการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด จำนวน 3 คน ที่มีประสบการณ์ในการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด ศึกษาธิการจังหวัด จำนวน 3 คน เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาวิชาการบริหารการศึกษาหรือมีประสบการณ์ หรือผลงานทางด้านการบริหารจัดการศึกษา และอาจารย์มหาวิทยาลัยที่สอนสาขาวิชาการบริหารการศึกษาหรือสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน จำนวน 3 คน รวมจำนวน 9 คน โดยการใช้แบบเจาะจง (purposive sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา คือ แนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล

ขั้นตอนที่ 2 การสร้าง และตรวจสอบรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล

ผู้วิจัยทำการยกร่างองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล ดังนี้

1. นำผลการวิจัยจากขั้นตอนที่ 1 มาทำการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ร่วมกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ศึกษาไว้ในบทที่ 2 รวมทั้งผลจากการสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด ศึกษาธิการจังหวัด อาจารย์มหาวิทยาลัย และนำสรุปมาเป็นข้อมูลสำหรับยกร่างองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล

2. ร่างองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล สำหรับผู้เชี่ยวชาญร่วมกันพิจารณา ตัดสิน หรือวิเคราะห์ วิพากษ์องค์ประกอบของรูปแบบในเชิงเหตุผลตามหลักทฤษฎีต่อไป

3. จัดการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาคุณภาพของรูปแบบในด้านความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยนำร่างรูปแบบที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน พิจารณาความสอดคล้อง ครอบคลุมของแนวทางการบริหารที่องค์ประกอบของรูปแบบ

ตัวแปรที่ศึกษา คือ รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล

การดำเนินการวิจัยในขั้นตอนนี้เป็นการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล ผู้วิจัยดำเนินการโดยนำรูปแบบที่สร้างและตรวจสอบแล้ว จากขั้นตอนที่ 2 ไปให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้พิจารณา

กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด
จำนวน 70 โรงเรียน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา คือ ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาล
ประจำจังหวัดเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สภาพการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเพื่อพัฒนาคุณภาพ
ผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเพื่อพัฒนา
คุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ สภาพการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาล
ประจำจังหวัดเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติตามหลักการบริหาร
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 องค์ประกอบ
เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานสากล ($\bar{X} = 4.47$) คุณภาพการ
บริหารจัดการ ($\bar{X} = 4.46$) และการพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 4.15$) ตามลำดับ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพพบว่า ปัญหาและแนวทางที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการโรงเรียน
อนุบาลประจำจังหวัดเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากลในด้านต่างๆ สรุปได้ดังนี้

1.1 คุณภาพการบริหารจัดการ พบว่า ผู้บริหารขาดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักการบริหาร
4M ทำให้การวางแผนเพื่อพัฒนาผู้เรียนยังไม่ชัดเจน มีอัตราการทิ้งของบุคลากรไม่สอดคล้องกับภาระงานของ
โรงเรียน และไม่ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ ขาดแคลนครูและบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจ ในภาระงาน
ผู้บริหารขาดภาวะความเป็นผู้นำ และไม่มีคุณลักษณะของผู้นำ จึงทำให้ทำงานไม่มีประสิทธิภาพ การกำกับ
ติดตาม ประเมินผล ไม่ครอบคลุม และทั่วถึง ผู้บริหารมอบหมายให้ครูคนใดคนหนึ่ง แต่ไม่สามารถดำเนินการได้ดี
เพราะคุณวุฒิ วิทยุฒิ ความรู้ และความสามารถไม่เพียงพอ

1.2 การพัฒนาผู้เรียน พบว่า โรงเรียนขาดนวัตกรรม และนักคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การเรียนการสอน
มุ่งเน้นเนื้อหาสาระมากเกินไป ขาดการคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์ จึงไม่สอดคล้องกับการประเมินผล
ครูผู้สอนไม่สามารถสื่อสารภาษาที่ 2 ได้ดี จึงไม่สามารถถ่ายทอดความรู้และทักษะทางภาษาได้ดี ผู้บริหารไม่
สนับสนุนให้ครูได้พัฒนาทักษะการสอนภาษาที่ 2 การเรียนการสอนเน้นการบรรยายและความจำมากกว่าเน้นการ
คิด วิเคราะห์ ทำให้เกิดการจำกัดความคิดของนักเรียน ผู้บริหารและครูไม่มีกระบวนการทำงานที่ส่งเสริมให้เกิด
การคิด มีแต่การสั่งการตามระบบราชการบุคลากรมุ่งเน้นในการปฏิบัติงาน แต่ขาดความรู้ ความเข้าใจใน
กระบวนการทำงานที่มีระบบซับซ้อนมากขึ้น มีกระบวนการเรียนการสอนไม่เน้นให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของคน
อื่นทั้งที่อยู่ใกล้ตัวและไกลตัว เน้นแต่ด้านวิชาการไม่สนใจด้านการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และเสริมสร้างทักษะใน
การใช้ชีวิตร่วมกันกับคนอื่นและสังคม

1.3 คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานสากล พบว่า ผู้บริหารขาดความเป็นผู้นำ ไม่มีความเป็นผู้นำมีมืออาชีพ เป้าหมายและทิศทางในการจัดการศึกษาเปลี่ยนแปลงบ่อย ทำให้การดำเนินงานทุกระดับมีปัญหา บุคลากรยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแผนกลยุทธ์ ขาดการวิเคราะห์ข้อมูลก่อนทำแผนและการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผน จึงไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้เสียไม่รับรู้ข้อมูลเพื่อการพัฒนา จึงไม่มีความผูกพันและร่วมมือในการจัดการเรียนรู้ ความเชื่อมั่นและศรัทธาในผู้บริหารน้อย ส่งผลให้ขาดการร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารและครูไม่เข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้เกิดการวิเคราะห์ที่สมบูรณ์ และไม่มีกิจกรรมที่ส่งเสริม การวัด การคิดวิเคราะห์ ที่มากพอต่อการประเมิน ศักยภาพผู้เรียน กฎ ระเบียบ และแนวทางในการพัฒนาบุคลากร ปรับเปลี่ยนบ่อย ทำให้ครูและบุคลากรสูญเสียเวลาและโอกาสในการพัฒนาตนเอง การจัดการศึกษาเน้นเฉพาะความรู้ ความจำ ทำให้ผลลัพธ์มีจุดอ่อนในการนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

2. รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 3 องค์ประกอบ คือ 1) คุณภาพการบริหารจัดการ 2) การพัฒนาผู้เรียน และ 3) คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานสากล แต่ละองค์ประกอบมีการขับเคลื่อนการบริหารงานประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์กร การนำ และ การควบคุม

องค์ประกอบด้านคุณภาพการบริหารจัดการมีสารสนเทศในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) ประกอบด้วย

1.1 การจัดบุคลากร (Staffing) มีแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

1.1.1 แต่งตั้งและมอบหมายบุคลากรให้มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจ ของสถานศึกษา

1.1.2 จัดประชุมปฏิบัติการเพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากลของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ สื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ และร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก

1.1.3 จัดทำโครงสร้างบุคลากรและแผนการดำเนินงานที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

1.1.4 กำหนดภารกิจและหน้าที่ของบุคลากรตามโครงสร้างอย่างเป็นระบบ

1.2 การจัดงบประมาณ (Budgeting) มีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

1.2.1 จัดทำแผนการใช้งบประมาณตามภารกิจ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.2.2 จัดประชุม/กิจกรรมเพื่อการระดมทรัพยากรจากชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.2.3 จัดทำระบบการตรวจสอบการใช้งบประมาณอย่างโปร่งใส

2. การจัดองค์กร (Organizing) ประกอบด้วย

2.1 การพัฒนาบุคลากร (Personal Developing) มีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

2.1.1 จัดทำแผนพัฒนาและฝึกอบรมบุคลากรที่สอดคล้องกับความต้องการและบริบทของสถานศึกษา

2.1.2 จัดทำแผนการสร้างควมก้าวหน้าในสายงานให้แก่บุคลากร เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

2.1.3 จัดกิจกรรมสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ ในข้อกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน

2.2 การอำนวยการ (Directing) มีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

2.2.1 จัดทำคำสั่งแต่งตั้งและมอบหมายภารกิจและหน้าที่ของบุคลากร ตามโครงสร้างการบริหารงาน

2.2.2 จัดสรรอาคาร สถานที่ เครื่องอำนวยความสะดวก ที่เหมาะสมและเอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร

2.2.3 จัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการติดต่อ ประสานงานภายในองค์กรที่สะดวกรวดเร็ว และเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงาน

3. การนำ (Leading) ประกอบด้วย

3.1 การบังคับบัญชา (Commanding) มีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

3.1.1 กำหนดทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความต้องการของผู้รับบริการ และนโยบายของรัฐ

3.1.2 กำหนดแนวทางการบริหารโดยยึดหลักคุณธรรม และจรรยาบรรณของวิชาชีพเป็นสำคัญ

3.1.3 พัฒนาศักยภาพของผู้ร่วมงานให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานที่เหมาะสมกับภารกิจเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้

3.2 การประสานงาน (Coordinating) มีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

3.2.1 จัดสรรและสนับสนุนการใช้เครื่องมือสื่อสารและเทคโนโลยีในการติดต่อประสานงานภายในโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.2.2 ประสานงานและติดตามผลการดำเนินงานของบุคลากรในสถานศึกษาและชุมชนโดยใช้หลักมนุษยสัมพันธ์ และการบริหารแบบมีส่วนร่วม

3.2.3 จัดทำเครือข่ายเพื่อการประสานสัมพันธ์กับหน่วยงานในชุมชนและองค์กรเอกชนอย่างเป็นระบบ

4. การควบคุม (Controlling) ประกอบด้วย

4.1 การกำกับติดตาม (Monitoring) มีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

4.1.1 แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำมาตรฐานตัวชี้วัด และแผนการนิเทศ ติดตามประเมินผลการดำเนินงานของบุคลากรตามภารกิจ หน้าที่ และความรับผิดชอบ

4.1.2 จัดประชุมบุคลากรเพื่อชี้แจงมาตรฐาน ตัวชี้วัด และแนวทางการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรตามภารกิจ หน้าที่ และความรับผิดชอบ

4.1.3 มอบหมายผู้รับผิดชอบดำเนินการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานของบุคลากรตามแผนที่กำหนดอย่างเป็นระบบ

4.2 การรายงาน (Reporting) มีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

4.2.1 จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน ถูกต้อง และเชื่อถือได้ เพื่อการรายงานและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

4.2.2 จัดทำรายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษา เป็นรายภาคเรียนและรายปีเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา และปรับปรุงแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ

4.2.3 เผยแพร่และรายงานผลการปฏิบัติงานและแนวทางการพัฒนา ปรับปรุงแก้ไขต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อการตรวจสอบและพิจารณาตามลำดับ

องค์ประกอบด้านการพัฒนาผู้เรียน มีสารสนเทศในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) ประกอบด้วย

1.1 การจัดบุคลากร (Staffing) มีแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

1.1.1 สรรหาและแต่งตั้งคณะกรรมการและผู้ทรงคุณวุฒิในการจัดทำหลักสูตร เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในด้าน ความเป็นเลิศทางวิชาการ สื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ และร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก

1.1.2 จัดทำแผนการพัฒนาคูระระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาวเพื่อดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

1.2 การจัดงบประมาณ (Budgeting) มีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

1.2.1 จัดสรรงบประมาณ สนับสนุนจากภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.2.2 จัดทำแผนการใช้งบประมาณประจำปี เพื่อใช้พัฒนาคูระและบุคลากร

1.2.3 มอบหมายผู้รับผิดชอบดำเนินกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการใช้งบประมาณ

2. การจัดองค์การ (Organizing) ประกอบด้วย

2.1 การพัฒนาบุคลากร (Personal Developing) มีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

2.1.1 จัดทำแผนภูมิในการสร้างการบริหารงานวิชาการ

2.1.2 จัดสรรชั้นเรียนที่มีนักเรียน ให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน

2.1.3 กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาศักยภาพครู เป็นประจำทุกปี เพื่อพัฒนาศักยภาพ

นักเรียน

2.2 การอำนวยการ (Directing) มีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

2.2.1 จัดสรรอาคาร สถานที่ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ให้เหมาะสม ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.2.2 จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร

2.2.3 จัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมศักยภาพผู้เรียน

3. การนำ (Leading) ประกอบด้วย

3.1 การบังคับบัญชา (Commanding) มีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

3.1.1 กำหนดโครงสร้างการบริหาร และการบังคับบัญชา

3.1.2 จัดการบริหารด้วยระบบคุณภาพ และหลักการบริหารที่ดี

3.1.3 จัดกิจกรรมการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3.2 การประสานงาน (Coordinating) มีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

3.2.1 จัดสรรและสนับสนุนการใช้เครื่องมือสื่อสารและใช้เทคโนโลยีในการติดต่อประสานงานของครูและบุคลากร

3.2.2 ใช้หลักมนุษยสัมพันธ์ในการประสานงาน

3.2.3 จัดทำเครือข่ายเพื่อการประสานสัมพันธ์กับหน่วยงาน ในชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรอื่นๆ

4. การควบคุม (Controlling) ประกอบด้วย

4.1 การกำกับติดตาม (Monitoring) มีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

4.1.1 แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำมาตรฐานตัวชี้วัดทุกกิจกรรม ในการจัดการเรียนการสอนของครู

4.1.2 จัดประชุมครู/บุคลากรเพื่อทบทวน ปรับปรุง แก้ไข ในการพัฒนาผู้เรียนและการกำหนดตัวชี้วัด

4.1.3 มอบหมายผู้รับผิดชอบดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลอย่างเหมาะสม

4.2 การรายงาน (Reporting) มีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

4.2.1 จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา

4.2.2 จัดทำรายงานผลเป็นลายลักษณ์อักษร

4.2.3 นำผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4.2.4 เผยแพร่และรายงานผลการปฏิบัติงานและแนวทางการพัฒนา ปรับปรุงแก้ไขต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

องค์กรประกอบด้านคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานสากล มีสารสนเทศในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) ประกอบด้วย

1.1 การจัดบุคลากร (Staffing) มีแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

1.1.1 กำหนดกรอบ ภารกิจ หน้าที่ ให้ครูและบุคลากรในการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ

1.1.2 กำหนดเป้าหมาย คุณภาพผู้เรียนและผู้รับผิดชอบโดยตรง

1.1.3 กำหนดโครงสร้างการบริหาร และจัดบุคลากรปฏิบัติงานตามโครงสร้าง

1.1.4 กำหนดเป้าหมาย ด้านวิชาการสู่ความเป็นเลิศและมีบุคลากรรับผิดชอบ

1.2 การจัดงบประมาณ (Budgeting) มีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

1.2.1 จัดทำแผนการใช้งบประมาณตามภารกิจ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

1.2.2 จัดประชุม/กิจกรรมเพื่อการระดมทรัพยากร ในการจัดการศึกษาจากชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.2.3 จัดทำระบบการตรวจสอบ และการใช้งบประมาณ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างโปร่งใส

1.2.4 มอบหมายผู้รับผิดชอบดำเนินการรายงานผลการใช้งบประมาณ

2. การจัดองค์การ (Organizing) ประกอบด้วย

2.1 การพัฒนาบุคลากร (Personal Developing) มีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

2.1.1 จัดทำแผนพัฒนาและฝึกอบรมนักเรียน ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษา

2.1.2 พัฒนาครูและบุคลากรให้สามารถนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

2.1.3 ครูและบุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพ

ผู้เรียน

2.2 การอำนวยการ (Directing) มีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

2.2.1 จัดทำคำสั่งและการกำหนดหน้าที่ของบุคลากร เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

2.2.2 จัดสรรอาคาร สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก ที่เหมาะสมและเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของ

นักเรียน

2.2.3 จัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการติดต่อ ประสานงานภายในองค์กร ที่สะดวก

รวดเร็ว และเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน

3. การนำ (Leading) ประกอบด้วย

3.1 การบังคับบัญชา (Commanding) มีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

3.1.1 กำหนดวิสัยทัศน์ และจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

3.1.2 กำหนดแนวทางการบริหารโดยยึดหลักคุณธรรม และจรรยาบรรณของวิชาชีพ

3.1.3 พัฒนาศักยภาพผู้ร่วมงานให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน เพื่อนำไปสู่การ

สร้างองค์ความรู้ของผู้เรียน

3.2 การประสานงาน (Coordinating) มีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

3.2.1 จัดสรรและสนับสนุนการใช้เครื่องมือสื่อสารและเทคโนโลยี ในการติดต่อ ประสานงาน ภายในโรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.2.2 ประสานงาน และติดตามผลการดำเนินงานของบุคลากรในสถานศึกษาและชุมชน โดยใช้หลักมนุษยสัมพันธ์

3.2.3 จัดทำเครือข่ายเพื่อการประสานสัมพันธ์กับหน่วยงานในชุมชน และองค์กรเอกชน เพื่อ เป็นประโยชน์ของสถานศึกษา

4. การควบคุม (Controlling) ประกอบด้วย

4.1 การกำกับติดตาม (Monitoring) มีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

4.1.1 จัดประชุมบุคลากรเพื่อชี้แจงแนวทาง และตัวชี้วัดสำคัญ ในการกำกับ ติดตาม ประเมินผลคุณภาพผู้เรียน

4.1.2 แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำมาตรฐานและตัวชี้วัดในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากร ตาม ภารกิจ หน้าที่และความรับผิดชอบ

4.1.3 จัดประชุมบุคลากรเพื่อทบทวน ปรับปรุงแนวทาง ในการกำหนดตัวชี้วัด และแผนการประเมินให้เหมาะสม

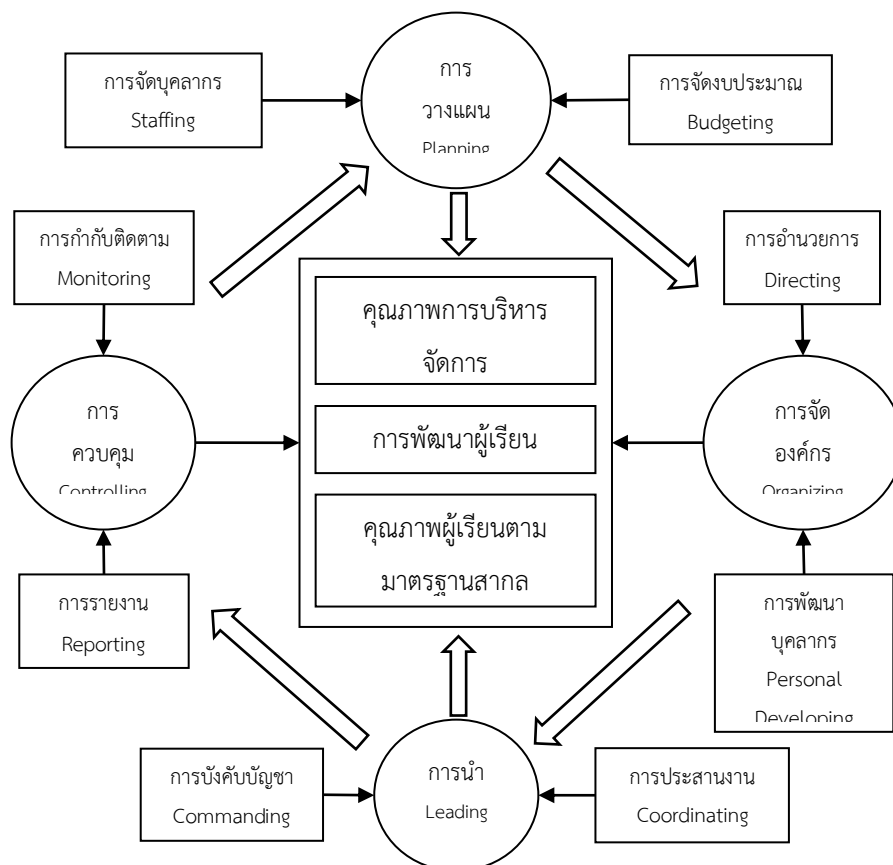
4.1.4 มอบหมายผู้รับผิดชอบดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลคุณภาพนักเรียนอย่างเหมาะสม

4.2 การรายงาน (Reporting) มีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

4.2.1 จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน ถูกต้อง เชื่อถือได้ ของผลการจัดการศึกษา เพื่อการรายงานและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

4.2.2 จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุง แก้ไข และยกย่องชมเชย นักเรียนผู้ที่มีผลงานดีเด่นตามมาตรฐานสากล

4.2.3 เผยแพร่และรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ด้านคุณภาพผู้เรียนต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อการตรวจสอบและพิจารณาตามลำดับ

ภาพประกอบ 1 รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล

3. ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากลไปใช้ โดยภาพรวมพบว่ามีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

1. สภาพการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากลโดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดให้ความสำคัญกับการนำผลการประเมินแผนงาน/โครงการไปใช้เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องจัดทำโครงสร้างการบริหารในรูปแบบแผนภูมิอย่างชัดเจนมีแนวทางในการสื่อสารให้บุคลากรรับรู้และเข้าใจ ส่งผลให้การดำเนินงานของสถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ ความรู้ ประสบการณ์ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและสนับสนุนให้บุคลากรได้เรียนรู้และพัฒนาตนเอง รวมทั้งใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการนำนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาทำให้นักเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่เป็นสาธารณะประโยชน์ทั้งในระดับประเทศและต่างประเทศสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการประเมิน แสวงหา สังเคราะห์ และใช้ข้อมูลข่าวสารอย่างมีประสิทธิภาพโรงเรียนมีหลักสูตร/กระบวนการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามที่กำหนดและปรับปรุงกระบวนการทำงานเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของประจวบ จันทร (2556) ที่ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ พบว่า การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ ตามองค์ประกอบหลัก 7 ด้าน คือ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา การวางแผนพัฒนาสถานศึกษา การมุ่งเน้นผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง การจัดการสารสนเทศ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานวิชาการ และการจัดการกระบวนการสนับสนุน ทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านคุณภาพการบริหารจัดการ 2) ด้านการพัฒนาผู้เรียน และ 3) ด้านคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานสากล สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

2.1 ด้านการบริหารจัดการ พบว่า การวางแผนอย่างมีอาชีพ โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน มีการกำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจน มีการปฏิบัติตามแผน มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น มีการประเมินครบวงจร และนำผลไปใช้ประโยชน์จริง ผู้บริหารจึงเป็นบุคคลสำคัญที่สุด ผลการดำเนินงานของโรงเรียนดังกล่าว ทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล สอดคล้องกับแนวคิดของอนันต์ เกตุวงศ์ (2543: 8-10) ที่กล่าวว่า การวางแผนและแผนเป็นแนวปฏิบัติที่สำคัญผู้ปฏิบัติตามแผนสามารถศึกษาเรียนรู้วิธีการขั้นตอนและกระบวนการทำงานได้จากแผนก่อนที่จะลงมือปฏิบัติดังนั้นจึงช่วยให้การดำเนินงานของโรงเรียนมีความเป็นไปได้มากทั้งเป็นที่เชื่อว่าจะทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานด้วยแผนจึงมีความสำคัญและจำเป็นสำหรับผู้ปฏิบัติงานและโรงเรียน

2.2 ด้านการพัฒนาผู้เรียน พบว่า มีการพัฒนาครู บุคลากร และหลักสูตรการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การกำหนดแผนกลยุทธ์และการดำเนินงานทุกขั้นตอน ผู้บริหารและบุคลากรทุกคน ทุกฝ่าย ต้องร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจในการทำงาน โดยเฉพาะการกำหนดให้โรงเรียนเป็นนิติบุคคล เพื่อให้มีอำนาจในการบริหารจัดการโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนาคุณภาพสู่มาตรฐานสากลได้ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553: 17-72) ที่กล่าวถึง การจัดระบบการทำงานที่เอื้อต่อการพัฒนาโรงเรียน ไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยการสนับสนุนทรัพยากรอย่างเหมาะสม และเพียงพอ เช่น งบประมาณ บุคลากร โครงสร้างพื้นฐาน และมีการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการสร้างสรรค์และพัฒนาภูมิปัญญา ด้วยการส่งเสริมให้มีความกล้าคิด กล้าแสดงออก กล้าลงมือทำ โดยให้ทุกคนเรียนรู้ร่วมกัน และเป็นที่ยิ่งซึ่งกันและกัน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเป็นเลิศขึ้นแก่องค์กรและผู้มีส่วนร่วมทุกคน

2.3 คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานสากล พบว่า คุณภาพมีความสัมพันธ์สอดคล้องกัน ผู้บริหารจะต้องจัดให้มีเวทีวิชาการ และกิจกรรมอื่นๆ ให้นักเรียนได้แสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ ด้านวิชาการ และภาษาต่างประเทศ การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และผลิตผลงานที่มีคุณภาพ การร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก โดยการบูรณาการที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิสัยพรณ์ เสรีวัฒน์ (2555) ที่ศึกษาการประเมินเชิงระบบ โครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ที่มีความคาดหวังให้นักเรียนมีความเป็นเลิศวิชาการ สื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ และร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับแนวนโยบายการจัดการศึกษาเพื่อมุ่งสู่คุณภาพในระดับมาก ในการจัดการเรียนการสอนควรปรับปรุงให้มีห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ มัลติมีเดีย ทุกกลุ่มสาระ และอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงทั่วประเทศ ควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3. จากการวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากลไปใช้ โดยภาพรวมพบว่ามีเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะรูปแบบที่สร้างขึ้น ได้มาจากการนำหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาองค์ประกอบที่มีความสำคัญ ในการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากลที่ชัดเจนและผ่านการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบเกี่ยวกับโครงสร้างและแนวทางการดำเนินงานโดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จึงทำให้ได้รูปแบบที่มีความเหมาะสมที่จะนำไปปฏิบัติจริง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับหลักการสร้างรูปแบบของคีฟส์ (Keeves. 1988: 561-565) ที่กล่าวว่า การสร้างรูปแบบต้องอธิบายโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษาได้อย่างชัดเจนเพื่อจะนำไปสู่การพยากรณ์ที่ตามมา ซึ่งสามารถรวบรวมได้ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ และรูปแบบที่ดีจะต้องผ่านการทดสอบหรือตรวจสอบก่อนนำไปใช้จริง เนื่องจากจุดมุ่งหมายที่สำคัญของการสร้างรูปแบบ คือ การทดสอบหรือตรวจสอบรูปแบบที่สร้างขึ้นมาว่ามีความถูกต้อง เหมาะสม และสอดคล้องกับการนำไปใช้ประโยชน์ต่อไปหรือไม่ จากการดำเนินการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล ตามขั้นตอนดังกล่าวจึงทำให้ผลการประเมินโดยผู้เกี่ยวข้องพบว่า รูปแบบที่พัฒนาคั้งนี้มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การนำรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล ไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารควรสร้างเข้าใจและความตระหนักให้กับครูและบุคลากรให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากลเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการนำรูปแบบไปปฏิบัติให้เกิดผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 3 องค์ประกอบ ควรนำไปปรับใช้ในบริบทของโรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเพื่อการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากลของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดในแต่ละภูมิภาค

2. ควรศึกษาตัวบ่งชี้คุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาในระดับต่างๆ

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- นาคยา ปิลาณานนท์. (2549). ภาวะผู้นำทางวิชาการ. สารานุกรมวิชาชีพเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสเฉลิมสิริราชสมบัติครบ 60 ปี: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การค้ำ สกสค. ลาดพร้าว.
- ประจวบ จันท. (2556). รูปแบบการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ประจัน จันทอง. (2558). การประกันคุณภาพศึกษา “การก้าวข้ามขีดจำกัด...สู่สหัสวรรษแห่งคุณภาพ. ในหนังสือ ก้าวข้ามขีดจำกัด สู่สหัสวรรษแห่งคุณภาพ. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). กรุงเทพฯ: ออฟเซ็ท พลัส จำกัด.
- วิไลพรรณ เสรีวัฒน์. (2555). การประเมินเชิงระบบโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมศักดิ์ คงเที่ยง. (2558). โรงเรียนมาตรฐานสากล. สารานุกรมเฉลิมการศึกษาพร้อมสมัย เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสฉลอง พระชนมายุ 5 รอบ 2 เมษายน 2558: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). คู่มือการขับเคลื่อนกลยุทธ์การดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- อนันต์ เกตุวงศ์. (2543). หลักและเทคนิคของการวางแผนกลยุทธ์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ภาษาต่างประเทศ

- Cronbach, Lee Joseph. (1970). *Essentials of Psychological Testing*. 3rd ed., New York: Harper and Row.
- Keeves, P. J. (1988). *Educational Research Methodology and Measurement: An International Handbook*. Oxford: Pergamon Press.
- Lawshe, C. H. (1975). “A Quantitative Approach to Content Validity”. *Personnel Psychology*. 28(4): 563-575.